

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M.**, bývajúceho v M., zastúpeného JUDr. J., advokátom v M., proti odporkyni **M.**, bývajúcej v M., zastúpenej JUDr. V., advokátom V., **o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 5 C 125/2006, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. júna 2008 sp. zn. 8 Co 31/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Martin rozsudkom zo 14. novembra 2007 č.k. 5 C 125/06-89 vyporiadal rozvodom manželstva zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov (ďalej len „BSM“) tak, že z vecí patriacich do BSM prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľa televízor OVT, videorekordér značky Panasonic, mikrovlnnú rúru značky Whirpool, stolík pod televízor a do výlučného vlastníctva odporkyne obývaciu stenu, sedáciu súpravu, konferenčný stolík, plyšový koberec z obývačky, chladničku Calex 180 l, kuchynský stôl, zariadenie detskej izby, zariadenie spálne (manželská posteľ a skriňa), šijací stroj značky Toyota, automatickú práčku značky Whirpool, skriňu, komodu a vešiak z chodby. Zároveň rozhodol, že odporkyňa preberá zodpovednosť za splatenie pôžičky poskytnutej Z., matkou odporkyne vo výške 55 000 Sk (1 825,67 €). Odporkyňu zaviazal na úplné vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva zaplatiť navrhovateľovi 438 500 Sk (14 555,53 €) do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Účastníkom uložil, aby každý zaplatil na účet súdu prvého stupňa súdny poplatok vo výške 20 370 Sk (676,16 €), a nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Žiline na odvolanie účastníkov (navrhovateľ napadol iba rozhodnutie o trovách konania, odporkyňa rozhodnutie vo veci samej) rozsudkom z 24. júna 2008 sp. zn. 8 Co 31/2008 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 O.s.p.) a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (§ 142 ods. 1, § 150 O.s.p.).

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie odporkyňa, ktorá navrhla tento rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uviedla, že dôvody dovolania opiera o ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 písm. f/ O.s.p., a ďalej o ust. § 241 ods. 2 písm. b/, c/ a d/ O.s.p. Vytýkala nižším súdom, že neprihliadli na námietku, že družstevný byt ako vlastníctvo stavebného bytového družstva nemôže byť predmetom vyporiadania BSM. Nesúhlasila, že u družstevného bytu vychádzajú súdy z jeho trhovej ceny, nie zo zostatkovej hodnoty členského podielu v stavebnom bytovom družstve, argumentujúc, že „pokiaľ sú platné ustanovenia Občianskeho zákonníka, nemôžu ich nahrádzať súdne precedenty, ktoré sa opierajú o trhové hospodárstvo, ktoré je len politickou rovinou bez platnej legislatívy“. Namietala, že súd mal zohľadniť aj otázku, kto sa akým spôsobom podieľal na nadobudnutí spoločného majetku, a že bolo preukázané, že dovolateľka prispela k nadobudnutiu spoločného majetku sumou minimálne 450 000 Sk (14 937,26 €) a prevzala ešte aj záväzok zaplatiť pôžičku v sume 55 000 Sk (1 825,67 €), kým navrhovateľ prispel sumou 150 000 Sk (4 979,09 €). Podľa jej názoru „aj keď sa súd oboznámil dobre so skutkovým stavom, nevyvodil správne právne uzávery a preto aj nesprávne rozhodol“.

Navrhovateľ vo vyjadrení navrhol dovolanie odporkyne zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, pretože právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu možno napadnúť dovolaním len vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok. Ak dovolanie smeruje proti

rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, je prípustné len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Odporkyňou napadnutý rozsudok nevykazuje znaky ani jedného z uvedených rozsudkov, pretože ním bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, pričom odvolací súd vo svojom rozsudku (výroku) nevyslovil prípustnosť dovolania, a napadnutému rozsudku odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu (od právneho názoru ktorého sa odvolací súd preto ani nemal možnosť odchýliť).

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

S prihliadnutím na obsah dovolania odvolací súd osobitne skúmal, či postupom odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu možnosti účastníka konania (odporkyne) pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), hoci odporkyňa bližšie nevysvetľuje, v čom malo dôjsť k naplneniu tejto vady.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkov konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Zo spisu nevyplýva, že by dovolateľke bolo odňaté niektoré z práv priznanej jej Občianskym súdnym poriadkom, napr. právo predniesť v konaní svoje návrhy, právo vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, prípadne niektoré z ďalších procesných práv. Po začatí odvolacieho konania boli zástupcovi odporkyne doručené ako odvolanie navrhovateľa (23. januára 2008), tak aj jeho vyjadrenie k odvolaniu odporkyne (2. apríla 2008), na pojednávanie odvolacieho súdu, ktoré bolo vytýčené na 24. júna 2008, bol tento zástupca predvolaný s takým predstihom, aby mal dostatok času na prípravu (porovnaj § 115 ods. 2 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.), keďže predvolanie s oznámením tohto termínu prevzal 2. apríla 2008. Na tomto odvolacom pojednávaní, ktorého sa osobne zúčastnila aj odporkyňa, ako vyplýva z obsahu zápisnice o pojednávaní na č.l. 111 - 112 spisu, odporkyňa a ani jej právny zástupca – advokát JUDr. V. neboli zo strany súdu nijako obmedzení vo svojich procesných právach; právny zástupca odporkyne predniesol dôvody písomného odvolania ako aj procesný návrh, následne dostala priestor k vystúpeniu aj samotná odporkyňa, ktorá súhlasila s prednesom svojho zástupcu s tým, že iné nemá čo uviesť. Z obsahu tejto zápisnice napokon vyplýva aj to, že pred odvolacím senátom bolo zachované i právo odporkyne (jej zástupcu) na záverečný prednes.

O prípad vady uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. podľa zistenia dovolacieho súdu tu teda nejde; odvolací súd pri konaní o odvolaní vrátane jeho prejednávania a rozhodovania o ňom postupoval v súlade s právnymi predpismi a odporkyne neznemožnil uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jej práv a oprávnených záujmov. Vady konania vymenované v § 237 písm. a/ až e/ a písm. g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a ani nevyšli najavo v dovolacom konaní.

Odporkyňa v dovolaní namietala, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). K tejto námietke treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom (rovnako ako iná vada konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., ktorý dovolací dôvod bez bližšieho vysvetlenia tiež odporkyňa namietala ako daný), ani jeden z týchto dôvodov ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia odporkyne boli opodstatnené (dovolací súd sa nimi z tohto hľadiska nezaoberal), ňou uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237

O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval (resp. či sa dopustil tzv. inej vady v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O takýto prípad ale v danej veci nejde. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu.

Dovolací súd napokon poznamenáva, že právna úprava (Občiansky súdny poriadok) od 1. septembra 2003 už nepozná dovolacie dôvody v rozsahu dovtedajšieho ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p., ako tento rozsah je uvedený v podanom dovolaní. Od tohto dátumu dovolacie dôvody boli zúžené a tvoria ich iba dôvody uvedené v § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.

Vzhľadom na uvedené, dovolacie konanie sa obmedzilo iba na fázu zisťovania podmienok prípustnosti dovolania a nemohlo pokročiť do ďalšej fázy, t.j. do fázy vecného preskúmania napadnutého rozsudku, ktorého nesprávnosť dovolaním odporkyňa namietala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov dovolanie odporkyne proti rozsudku odvolacieho súdu ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd však navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, a to pre danosť dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1 O.s.p.), ktoré dôvody videl obdobne ako odvolací súd v osobných, majetkových a sociálnych pomeroch na strane odporkyne, ktorá zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa pochádzajúce z manželstva účastníkov, berúc zreteľ na jej pomerne nízky príjem.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. februára 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková